

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/1882

Sayı : 72079556-610- 414 / 8289131
Konu : Soru Önergesi (7/1882)

15/08/2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.07.2023 tarihli ve 1253775 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Tunceli Milletvekili Sayın Ayten KORDU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/1882 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

Tunceli Milletvekili Sayın **Ayten KORDU**'ya Ait 7/1882 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız; kadına yönelik şiddetin kabul edilemez olduğuna dair inançla çalışmalarını kararlılıkla sürdürmektedir. Çalışmalar çok geniş bir yelpazede, tüm tarafların kapsamlı iş birliği ile "Sıfır Tolerans" ilkesi çerçevesinde devam etmektedir.

2012 yılında yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Türkiye'de kadına yönelik şiddetle mücadeleyle ilişkin yasal altyapının güçlendirildiğinin ve bu mücadelenin bir üst seviyeye taşındığının en önemli göstergesidir.

6284 sayılı Kanunun etkin bir şekilde uygulanmasına yönelik alt mevzuat hazırlanmış ve bu kapsamda 2013 yılında 6284 sayılı Kanuna İlişkin Uygulama Yönetmeliği ve Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik ve 2016 yılında Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri Hakkında Yönetmelik, 2021 yılında 6284 Sayılı Kanun Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Dair Yönetmelik yürürlüğe konmuştur. Ayrıca kadına yönelik şiddetle mücadele konusunda Bakanlığımız birimlerinin kurumsal sorumluluklarının altını çizen Genelge 16 Haziran 2021 tarihinde imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Türkiye genelinde 81 ilde Bakanlığımıza bağlı 112 kadın konukevi 2.779 kapasite, yerel yönetimlere bağlı 33 kadın konukevi 735 kapasite, Göç İdaresi Genel Müdürlüğüne bağlı 3 kadın konukevi 90 kapasite, sivil toplum kuruluşuna bağlı 1 kadın konukevi 20 kapasite olmak üzere, 149 kadın konukevi 3.624 kapasite ile hizmet vermektedir.

Kadın konukevleri %80 doluluk oranıyla hizmet vermekte olup 2023 yılı (Haziran ayı itibarıyla) Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden toplam 421 engelli kadın hizmet almıştır.

Öte yandan, yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde ulusal ve yerel eylem planlarımız ile yıllık faaliyet planlarımız kapsamında şiddet mağduru kadınlara hukuksal destek, tıbbi destek, barınma, mesleki eğitim ve danışmanlık, çocuklar için kreş ve öğrenimlerini desteklemeye yönelik hizmetler sunulmaktadır. Belediyeler bünyesinde hukuki, psikolojik ve sosyal danışmanlık hizmeti gibi hizmetler yürüten kadın/aile danışma merkezleri bulunmaktadır.

Farklı ihtiyaç gruplarına bir arada hizmet sunan kadın konukevlerinin daha etkin ve verimli hizmet sunumuna yönelik kadın konukevlerinin ihtisaslaşması çalışmalarımız devam etmektedir. Bu kapsamda 15 ilde 17 kadın konukevi ihtisas kuruluşuna dönüştürülmüştür.

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında; konukevinde, hizmet sunumuna yetecek sayı ve nitelikte, tercihen kadın çalışanlar arasından, psikoloji, çocuk gelişimi, öğretmenlik ve sosyal hizmet alanlarında eğitim veren kurumlardan mezun sosyal çalışma görevlileri ile hemşire, çocuk eğitici, memur, aşçı ve bakım elemanı istihdam edilmektedir. Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinde mesleki personel ve destek personeli olmak üzere toplam 2.169 kişi görevlidir.

Kadın konukevlerinde görevli personele yönelik Psikososyal Destek Uygulayıcı Programı Eğitimleri, teorik-uygulamalı Pozitif Psikoterapi Eğitimleri, Çözüm Odaklı Terapi Eğitimi yapılmış olup; EMDR Eğitimlerine de yıl içerisinde başlanacaktır.

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik'in 14'üncü maddesinin birinci fıkrasına göre konukevinde kalma süresi 6 ay olup aynı Yönetmelik'in 14'üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca da gerekli görülmesi halinde bu süre uzatılabilmektedir. Konukevinden hizmet alan kadının güçlenme sürecinin henüz tamamlanmamış olması, şiddetin etkilerinin alt düzeye indirgenmemiş olması, konukevinden

ayrılması halinde gidecek başka bir yerinin olmaması, kendinin veya çocuğunun öğrenim durumu, hizmet aldığı ilde bir sağlık kuruluşundan tedavi görüyor olması, hukuki sürecinin hizmet almakta olduğu ilde devam ediyor olması, sağlık takibini gerektirecek bir gebelik süreci yaşıyor olması ve yeni doğum yapmış olması gibi nedenler ve mesleki değerlendirmelerle kadının da yazılı talebi alınarak konukevinden hizmet alma süreci uzatılabilmektedir.

Kadın konukevleri gizlilik ve güvenlik ilkeleri doğrultusunda hizmet veren kuruluşlar olup söz konusu Yönetmelik kapsamında konukevlerinden hizmet alan kadınlar ve beraberindeki çocuklarının gizlilik ve güvenliğine yönelik gerekli tedbirler alınmaktadır. Konukevinden hizmet alan kadının ve varsa beraberindeki çocukların olası güvenlik risklerine yönelik dikkat edilmesi gerekenler hakkında; sırasıyla kadın konukevinde kaldığı dönem ve konukevinden ayrılırken meslek elemanı ile birlikte yazılı olarak “Güvenlik Planı” oluşturulmaktadır. Güvenlik planı, kadın ve beraberindeki çocukların koşullarına, güvenlik risklerine, hukuki durumlarına göre her kadın ve çocuk için özel olarak hazırlanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinde yürütülen iş ve işlemler ile veri toplama ve izleme süreçleri Aile Bilgi Sistemi (ABS) Kadın Modülü üzerinden yürütülmektedir. Aile Bilgi Sistemi üzerinden kadın konukevlerinden hizmet alanlara ilişkin sosyo-demografik bilgiler; hizmet alanlara yönelik verilen hizmetler ile eğitimler; hizmet alanların kuruluşa kabul nakil ve hizmet sonlandırma işlemleri anlık olarak ABS’ye işlenmektedir. Söz konusu veri tabanında faydalanılarak çeşitli analizlerle yeni politikalar belirlenmektedir.

Diğer taraftan, kadın konukevinden hizmet alan kadınların güçlenmesi çalışmaları kapsamında hizmet alan kadınların istihdama katılımının sağlanması amacıyla İŞKUR ile iş birliği yapılmaktadır. Bu kapsamda kadınlara özgeçmiş hazırlama, mülakat teknikleri, ekonomik hayata katılımları konusunda gereken bilgi ve becerileri kazanmaları, toplumsal ve ekonomik alanda güçlenmeleri, daha nitelikli işlerde yer almaları ve kendilerine yeterli hale gelmelerini desteklemek amacıyla iş kulübü eğitimleri her ay düzenli olarak verilmektedir.

Mesleki eğitim kurslarına katılmak isteyen kadınlar ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, İŞKUR’un, Belediyelerin ve Halk Eğitim Merkezlerinin düzenlediği meslek edindirme kurslarına yönlendirilmektedir.

Eğitim-öğretimini tamamlamak isteyen kadınlarımızın Halk Eğitim Merkezleri kanalıyla kayıtları yenilenmekte, okuma-yazma bilmeyen kadınlar için okur-yazar belgeleri almalarına yönelik okuma yazma kursları açılmaktadır.

Kadın konukevlerinden hizmet alan kadınlara yönelik Finansal Okuryazarlık, Ebeveynlik Becerisi, İş Kulübü, Sıfır Atık Yönetimi Eğitimleri, Bağımlılık Farkındalık Eğitimleri, Aile Eğitim Programı (AEP), Dijital Şiddet ve Siber Zorbalık Eğitimleri düzenli olarak verilmektedir.

Kadın konukevi hizmet sürecini tamamlayan kadınların konukevi sonrası izleme süreci Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) tarafından gerçekleştirilmektedir. ŞÖNİM’ler tarafından haklarında 20.03.2012 tarihli ve 6284 sayılı Kanun kapsamında koruyucu ve önleyici tedbir kararları alınmış olan mağdur ve faillerin yanı sıra kadın konukevi hizmetlerinden yararlanmış ve ayrılmış olan kadınlar ve çocukları için izleme takip çalışmaları sürdürülmektedir.

81 ilimizde bulunan 82 ŞÖNİM 6284 sayılı Kanun kapsamında, şiddet mağduruna yönelik tedbirlerin takibi ve izlenmesi ile psikososyal destek, hukuki destek, eğitim ve mesleki destek, sağlık desteği, ekonomik destek ve rehberlik danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaktadır.

ŞÖNİM'lerin hizmete başladığı 2013 yılından 30 Haziran 2023 tarihine kadar 1.261.457 kadın, 111.027 erkek ve 131.770 çocuk olmak üzere toplam 1.504.254 kişi yararlanmıştır. 2023 yılında Haziran sonu itibarıyla ise 123.769 kadın, 12.912 erkek ve 5.569 çocuk olmak üzere toplam 142.250 kişi hizmet almıştır.

Kadın Konukevi ve ŞÖNİM'lerde görevli tercümanlar aracılığıyla farklı dillerde hizmet verilmektedir. Valiliklerde, İl Müdürlüklerinde görevli tercümanlardan da destek alınmaktadır. Ayrıca Bakanlığımızın Alo 183 Sosyal Destek Hattı aracılığıyla farklı dillerde 7 gün 24 saat hizmet verilmektedir.